

Sierpień 2019, Kraków nr 1(32)

ISSN 2300 9527

PROGRAM OBCHODÓW 30 ROCZNICY MKO „SOLIDARNOŚĆ”

Adam Szostkiewicz

FELIETON

MAŁOPOLSKI KOMITET OBYWATELSKI

SOLIDARNOŚCI

**Patronat Honorowy Obchodów Prezydent m. Krakowa Jacek Majchrowski
10 IV 2019 – 30. rocznica powstania Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego**

10 IV 2019 – 30. rocznica powstania Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego

Złożenie kwiatów pod tablicą na ul. Sienna 5, gdzie mieścił się sztab MKO – godz. 12:00

1 V 2019 – Polska: 15. lat w UE (1.05.2014) oraz 20. lat NATO (12.03)

3 V 2019 Święto Konstytucji 3 Maja w Krakowie

14 V 2019 – Spotkanie działaczy Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” z okazji 30. lecia powołania Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego, w Sali Obrad Rady m. Krakowa. – godz. 11:00

4 VI 2019 – 4 czerwca. ŚWIĘTO WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI.

Obchody ogólnopolskie w Gdańsku.

7 VI 2019 – Główne uroczystości obchodów Dni Wolności i Solidarności w Małopolsce

- Otwarcie wystawy „Nasz jest ten dzień” Wystawa od 7.06-27.09.2019 r. Muzeum Nowej Huty. godz. 16:00
- Uroczystość wręczenia Medali „Dziękujemy za wolność” dla członków Komitetu Obywatelskiego oraz podziękowanie uczestnikom komitetów obywatelskich Wybórów 1989 roku.

Nowohuckie Centrum Kultury. godz. 17:00

- Koncert Muzyczny – otwarty dla publiczności. godz. 19:00

- Spotkanie Ludzi 4 czerwca „Ponad podziałami” w formie pikniku. – godz. 20:00

31 VIII 2019 – Uroczystość wręczenia Medali „Dziękujemy za wolność” ludziom Solidarności i opozycji w 30. rocznicę Wybórów '89, 39. rocznicę podpisania Porozumień Sierpniowych i powstania Solidarności a także 40. rocznicę powstania Konfederacji Polski Niepodległej. Koncert muzyczny. NCK

12 IX 2019 – 30. rocznica powołania Tadeusza Mazowieckiego. Debata naukowa o działalności rządu oraz jego genezie (wybory '89) w Polskiej Akademii Umiejętności.

Spotkania: „Ludzie 4 czerwca '89”:

- spotkania poświęcone posłom i senatorom Małopolski wybranym 4 czerwca 1989 oraz innym działaczom Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego
- Znicze „Dziękujemy za wolność” na grobach członków Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego.

Edward Nowak poprosił mnie o kilka słów na stronę Sieci Solidarność. Dziękuję za zaproszenie, a przede wszystkim za to, że stworzył Sieć Solidarność. Takich dobrych „sieci” nie mamy zbyt wielu, a powinniśmy mieć. W 2003 roku, niedługo przed wejściem Polski do Unii Europejskiej, poproszono mnie o wypowiedź do publikacji „Dlaczego wyszło nam inaczej?”. Wydano ją staraniem siedleckiej Fundacji Gazety Podlaskiej im. Prof. Tadeusza Kłopotowskiego, działacza pierwszej i podziemnej Solidarność. W inicjatywie chodziło o zebranie opinii na temat tego, jak ludzie Solidarność widzą po latach Polskę i samą Solidarność. Zwróciło moją uwagę, że zadane pytanie nie zawiera od razu odpowiedzi. Jest otwarte. Nie przesądza, że „wyszło nam” źle, tylko sugeruje, że wyszło „inaczej”, czyli zachęca do porównania nadziei marzeń z epoki lat 1980-1989 z tym, jak się ma do nich Polska ćwierć wieku po powstaniu tego historycznego ruchu na rzecz praw pracowniczych i obywatelskich, demokracji, a w perspektywie pełnej suwerenności państwa i narodu.

W odpowiedzi na zadane pytanie napisałem wtedy między innymi, że, to, co przyszło po 1989 r., dla mojego pokolenia (urodziłem się w 1952 r.) i środowiska (krakowskiej opozycji studenckiej) było spełnieniem naszych marzeń. Nie ludziłem się, że będzie łatwo, ale kierunek, w jakim szły zmiany, był generalnie słuszny, a Polska po prawie 15 już latach zmian ma bardzo wiele wspólnego z marzeniami pierwszej „Solidarność”: jest wolna, demokratyczna, sama wybiera programy swego dalszego rozwoju i swych sojuszników politycznych. Prawa człowieka są szanowane: od politycznych przez religijne po związkowe. W tym sensie Sierpień wygrał”.

Ale dodałem też, że Sierpień przegrał – w tym stopniu, w jakim ludził się, że da się zbudować i utrzymać socjalizm bez wypaczeń, a to przecież to było jedno z głównych haseł tamtych lat. Dziś, kiedy obchodzimy trzydziestolecie wyborów 4 czerwca torujących drogę do całkowicie wolnej Polski, staje przed nami pytanie o błędy i wypaczenia popełnione po ustrojowym przełomie.

Wierny do końca idei Solidarność profesor Karol Modzelewski i inni dawni i nowi działacze lewicy za porażkę transformacji uważają odejście od etosu Solidarność. W ich ocenie skutkiem

cd. na stronie 2

30. ROCZNICA POWOŁANIA MAŁOPOLSKIEGO KOMITETU OBYWATELSKIEGO „SOLIDARNOŚĆ”

30. rocznica powołania Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „SOLIDARNOŚĆ”

Pod tablicą upamiętniającą miejsce gdzie 30 lat temu działał Małopolski Komitet Obywatelski „SOLIDARNOŚĆ”, na ul. Siennej 5 w Krakowie, zebrało się kilkadziesiąt osób, dawnych działaczy komitetów obywatelskich. Byli m.in.:

Bogusław Kośmider w imieniu własnym i prezydenta Jacka Majchrowskiego dziękował działaczom komitetów obywatelskich za przemiany jakie się dokonały w kraju, w imieniu samorządowców, także za to, że „4 Czerwca” otworzył możliwość wyborów, które odbyły się rok później do samorządu terytorialnego, do bo-

ówczesny senator Krzysztof Pawłowski, posełowie Jerzy Zdrada, Stanisław Żurowski i Edward E. Nowak, obecny poseł Józef Lassota, wybitni działacze komitetów obywatelskich, profesorowie Andrzej Zoll, Janusz Orkisz, Andrzej Białas, oraz Lech Jeziorny, Jerzy Surdykowski i inni.

Spotkanie otworzył działacz MKO, profesor Janusz Orkisz przypominając chwile powołania Komitetu i jego doniosłą rolę w organizacji i przeprowadzeniu wyborów do Sejmu i Senatu Polski w czerwcu 1989 roku. „4 czerwca skończył się Polsce komunizm”, otwierając drogę do wolności, niepodległości i demokracji mówił na zakończenie.

cd ze strony I

tego było wykluczenie części społeczeństwa z ekonomicznych i kulturowych dobrodziejstw młodego kapitalizmu. A w polityce wykluczenie nie pomogło dojść do władzy populistycznej prawicy, która przedstawia się obywatelom jako rzeczniczka wykluczonych, sprawiedliwości społecznej, pamięci historycznej, Polski zarazem nowoczesnej i konserwatywnej. W ten sposób zajęła ona miejsce tradycyjnie kojarzone z lewicą. Obecna „Solidarność” pomogła w tym przekształceniu.

Nie wiemy, jak tę zmianę oceni ostatecznie historia. Jesteśmy w środku tego procesu, głęboko podzieleni, niechętni do autentycznego dialogu o bilansie strat i korzyści i do zdrowego

daj najbardziej udanej reformy w naszym kraju.

W imieniu organizatora obchodów Stowarzyszenia Sieć Solidarność, głos zabrał Edward E. Nowak, który przypomniał podstawowe fakty dotyczące działalności Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego oraz jego działaczy.

List do uczestników obchodów nadesłała Halina Bortnowska, która współpracowała z Solidarnością hutniczą przez wiele lat, także podczas strajków. Jeden z uczestników

kompromisu pozwalającego obniżyć obecne napięcia.

Niektórzy są tym stanem rzeczy rozczarowani, zawiedzeni i zaniepokojeni, inni ufają, że właśnie dopiero teraz wychodzimy na prostą. Zobaczymy. Na razie jedno wydaje mi się pewne: że ludzie Solidarności nie mogą być obojętni wobec krzywdy, zła i nieprawości po wszystkich stronach dzisiejszego sporu o przyszłość kraju i państwa.

Adam Szostkiewicz

uroczystości, który 30 lat temu reprezentował Brzesko w Tarnowskim Komitecie Obywatelskim zaproponował minutę milczenia dla upamiętnienia tragicznej śmierci 96 ofiar katastrofy rządowego samolotu pod Smoleńskiem.

Pod tablicą, wmurowaną pięć lat wcześniej, w rocznicę powstania MKO „Solidarność” kwiaty złożyli przedstawiciele Sieci Solidarność: b. prezydent Krzysztof Bachmiński i wybitna działaczka Solidarności Józefa Parzelska oraz Edward E. Nowak, następnie wiceprezydent m. Krakowa Bogusław Kośmider oraz poseł Józef Lassota. Uroczystość zakończyła się zbiorową fotografią na Siennej 5. Tym samym rozpoczęliśmy oficjalne obchody 30. rocznicy Wyborów '89 w Krakowie i w Małopolsce.

Znaczna część uczestników udała się na koleżeńskie spotkanie w Klubie pod Jaszczurami.

List Haliny Bortnowskiej:

*Drogie Koleżanki,
Drodzy Koledzy,*

Serdecznie i szczerze dziękuję za pamięć o mnie i związane z tą pamięcią zaproszenie na uroczystość. Łącząc tych co pamiętają wydarzenia, które zostawiły niezatarty ślad. Chciałabym być z Wami z tej okazji... to mi się jednak nie uda. Łączę się z Wami w odczuciu wdzięczności za to, że mieliśmy w życiu takie chwile, które nas połączyły w sieć solidarności. Niech się ona umacnia, nie zrywa w chwilach próby. Życzę odwagi i rozważności – zawsze potrzebnych. Jak za tamtych czasów pierwszych nadal jest prawdą, że nie ma wolności bez solidarności. Dziękuję za odczytanie tego listu.

Halina Bortnowska
Warszawa 2.04.2019

1949-2019

Kraków

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

Muzeum Krakowa
18 9 6 | 2 0 1 9

**NASZ
JEST
TEN
DZIEŃ**

WYSTAWA PLENEROWA
7 CZERWCA - 27 WRZEŚNIA
2019

Muzeum Nowej Huty
os. Centrum E 1
31-934 Kraków

muzeumkrakowa.pl

70
LECI
NIEZAWISŁOŚCI
POLSKI

MUZEUM KRAKOWA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

OTWARCIE WYSTAWY PLENEROWEJ „NASZ JEST TEN DZIEŃ”

7 czerwca, przed gmachem Muzeum Nowej Huty dyr. Muzeum Krakowa Jacek Michał Niezabitowski wraz z Edwardem E. Nowakiem – Prezesem Sieci Solidarności, otworzyli wystawę „Nasz jest ten dzień”.

Autorką wystawy jest Agata KLIMEK, która objaśniała koncepcję wystawy jako opowieści o dniu w który zmienił się bieg historii w naszym kraju. Wystawa została zorganizowana w Nowej Hucie, która była bastionem walki o wolność. Opowiada nade wszystko o wyborach parlamentarnych, które odbyły się w Polsce w czerwcu 1989 roku, o ludziach, spotkaniach, wiecach, ale także o manifestacjach, przeciwnikach, ulotkach, plakatach, walce wyborczej, głosowaniu i o naszej radości, o zwycięstwie. Wszyscy czuliśmy, że „nasz jest ten dzień”. Symbolicznie pokazuje to fotografia ściskających się serdecznie Leszka Wójtowicza z wybranym wówczas posłem Edwardem Nowakiem.

Wystawa pokazuje także źródła Wyborów '89, czyli strajk na Wybrzeżu w 1980 r. na którego czele stał Lech Wałęsa, powstanie wielkiego ruchu społecznego „Solidarność”, wprowadzenie stanu wojennego oraz manifestacje i protesty, w Nowej Hucie, w tym wielki strajk Wiosną 1988 roku. Epilogiem zaś jest powstanie rządu Tadeusza Mazowieckiego, symbolicznie pokazanego przez Jego wizytę w Nowej Hucie i ustanowienie nowego patrona Huty - Tadeusza Sendzimira.

Wystawa jest upamiętnieniem wyborów czerwcowych w 1989 roku jako bardzo ważnego wydarzenia na drodze do transformacji ustrojowej w Polsce, ale także zwróci – mamy nadzieję – na lokalny kontekst wyborów oraz przemian ustrojowych.

Pragniemy, aby młodzież i osoby, które nie pamiętają wydarzeń czerwca 1989 roku zdobyły podstawową wiedzę na temat opozycji antykomunistycznej w Polsce w latach 80. XX wieku.

Dorośli pamiętający wydarzenia 1989 roku będą mogli przypomnieć sobie najważniejsze momenty na drodze do transformacji ustrojowej, a także poznać lokalny kontekst wyborów czerwcowych.

Turyści uzyskają podstawowe informacje na temat działalności opozycji antykomunistycznej w latach 80. XX w. Zrozumieją rolę wyborów czerwcowych w procesie transformacji ustrojowej.

Wystawa została zorganizowana w związku z 30. rocznicą Wyborów '89. Projekt powstał we współpracy ze STOWARZYSZENIEM SIEĆ SOLIDARNOŚCI i został wpisany w program rocznicowych obchodów organizowanych przez Stowarzyszenie. Jest też elementem obchodów 70-lecia NOWEJ HUTY, a patronem obchodów jest JACEK MAJCHROWSKI.

Wystawa będzie eksponowana od 7VI do 27 IX 2019 r., na placu przed budynkiem MUZEUM NOWEJ HUTY.

30. ROCZNICA WYBORÓW 1989

30. rocznica Wyborów 1989 roku oraz Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” – uroczyste posiedzenie w Sali Obrad Rady m. Krakowa w dniu 14 maja 2019 r.

Spotkanie zainaugurował prof. dr hab. inż. Zygmunt Kolenda, były przewodniczący Krakowskiego Komitetu Obywatelskiego. W programie znalazły się wystąpienia prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego, prof. Zygmunta Kolendy i prof. Janusza Orkisz, o. Ludwika Wiśniewskiego, „Dlaczego politycy (ludzie służby cywilnej) nas zawiodą?”, prof. Andrzeja Gołasia,

fundamentalnych dla państwa i narodu. Taką płaszczyzną były Komitety Obywatelskie – powiedział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. – Dzisiejsze spotkanie jest dobrą okazją, by wszystkim Państwu pogratulować tamtej odwagi i determinacji – dodał Jacek Majchrowski.

Uczestnicy spotkania przyjęli apel do społeczności Małopolan o liczny udział w wyborach

„Co się stało z naszą klasą?”, oraz wspomnienia prof. Andrzeja Zolla, red. Adama Szostkiewicza oraz prof. Jerzego Zdrady.

– Komitety dowiodły, że Polacy są zdolni do działania wspólnego przy wszelkich dzielących ich różnicach i – co ważne – do działania bardzo skutecznego. Obecnie, gdy polityka mocno dzieli, warto odwoływać się do takiej wspólnej, ponad politycznej, platformy z przeszłości, na której można było porozumieć się w sprawach

do Parlamentu Europejskiego oraz do Sejmu i Senatu RP. Ponadto Edward E. Nowak, prezes Stowarzyszenia Sieć Solidarności, przedstawił plan obchodów 30. rocznicy wyborów 1989 w Krakowie.

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie internetowej sss.net.pl oraz na Facebooku.

Organizatorami spotkania z okazji 30-lecia powołania Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” byli Małopolski Komitet Obywatelski „Solidarność”, Stowarzyszenie Sieć Solidarności oraz Urząd Miasta Krakowa.

ŚWIĘTO WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI W KRAKOWIE

30. rocznica wyborów do Sejmu i Senatu Polski w 1989 roku

W dniu 7 czerwca 2019 r., w Nowohuckim Centrum Kultury, Stowarzyszenie Sieć Solidarności zorganizowało obchody 30. rocznicy Wyborów '89, w ramach ogólnopolskich obchodów ŚWIĘTA WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI. Kluczową uroczystością obchodów było wręczenie Medali „Dziękujemy za wolność”. Uehonorowanych zostało 38 osób, które w 1989 roku zaangażowały się w akcję wyborczą Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, były jego członkami albo osobami wyróżniającymi się pracą i zaangażowaniem. W uroczystościach wzięło udział ponad 200 osób a wśród nich goście honorowi: Zastępca Prezydenta m. Krakowa Bogusław Kośmider, Wiceprzewodniczący Rady m. Krakowa Sławomir Pietrzyk, Wicemarszałek Sejmiku Województwa Małopolskiego Kazimierz Barczyk oraz Pani Celina Radoń - Zastępca dyr. IPN w Krakowie.

Rozpoczęliśmy uroczystości od wspólnego odśpiewania hymnu państwowego. Po czym Pan Bogusław Kośmider odczytał List Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego skierowany do uczestników uroczystości. Trzeba dodać, że Prezydent m. Krakowa jest patronem całości obchodów 30. rocznicy Wyborów '89 w Krakowie.

Wręczenie Medali „DZIĘKUJEMY ZA WOLNOŚĆ”

Przewodniczący kapituły Medalu „Dziękujemy za wolność” Edward E. Nowak przedstawił ideę Medalu: MEDAL MA STANOWIĆ SYMBOLICZNE WYRAŻENIE WDZIĘCZNOŚCI I PODZIĘKOWANIA DLA MOŻLIWIE SZEROKIEGO KRĘGU LUDZI, KTÓRZY W OKRESIE PO 13 GRUDNIA 1981 ROKU BRALI UDZIAŁ W TWORZENIU WOLNOŚCI, NIEPODLEGŁOŚCI, DEMOKRATYCZNEJ I SAMORZĄDNEJ RZECZPOSPOLITEJ POLSKI Do 4 czerwca 1989 roku). Idea Medalu „Dziękujemy za Wolność” narodziła się w środowisku nowohuckiej Solidarności. Jej przedstawiciele, hutnicy stanowią trzon Stowarzyszenia Sieci Solidarności. Dlatego Medal nie jest wykonany z brązu srebra czy złota ale z stali. Jest to kawałek stalowej blachy grubej na 4 milimetry. W centralnym miejscu Medalu widoczny jest pochód ludzi z terenu kombinatu Huta Sendzimira (d. Huta im. Lenina) w Nowej Hucie, podczas strajku wiosną 1988 roku. Podkreślał, że Medal ma charakter koleżeński, zostaje przyznany, przede wszystkim, na podstawie wniosku osoby już medal posiadającej, ma charakter regionalny Małopolski. Łącznie z, aktualną edycją przyznanych zostało dotychczas 707 Medali. Partnerem oraz jednostką finansującą Medal jest: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

Kapituła postanowiła przyznać Medale „Dziękujemy za wolność” XVIII edycji, z okazji 30. rocznicy Wyborów 1989 roku, osobom, które w 1989 roku zaangażowały się w akcję wyborczą Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, były jego członkami albo osobami wyróżniającymi się pracą i zaangażowaniem. Bardzo często są to osoby, dla których Wybory '89 były zwieńczeniem wcześniejszej działalności w Solidarności czy szerzej w opozycji, ale są i takie które szczególnie wyróżniły się właśnie wtedy a wskazały je osoby już Medal posiadające. Prezes, zaznaczył także, że podczas zbliżającej się rocznicy powstania Solidarności 31 Sierpnia, będziemy kontynuować wręczenie kolejnych medali i bardzo liczymy, że także dzisiaj uhonorowane osoby, wystąpią z wnioskami wobec swoich koleżanek i kolegów, bo taki jest sens i wymiar tego Medalu.

Medal „Dziękujemy za wolność” wręczamy w kolejności alfabetycznej, bez względu na godności, tytuły, zasługi – powiedział Edward E. Nowak. Dzisiaj jednak, odejmiemy od tej zasady, a co więcej pierwszy z wręczonych dzisiaj medali nie przypadnie osobie z Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” a w zasadzie wręcz przeciwnie - człowiekowi z demokratycznej konkurencji, z którym szlachetnie

foto. Jacek M. Srokłosa

rywalizowaliśmy w czerwcu 1989 roku, człowiekowi, który dla wielu z nas stanowił symbol walki o niepodległość Polski, który tak sformułowany cel miał odwagę wskazać, gdy wielu wątpiło w jej realność.

Medal „Dziękujemy za wolność”, Przewodniczący Kapituły wręczył Leszkowi Moczulskiemu a towarzysząca mu koleżanka Danuta Kinaszewska oraz kolega Artur Then z KPN-u wręczyli biało-czerwone kwiaty.

LESZEK MOCZULSKI urodził się 7 czerwca 1930 roku w Warszawie, to wybitny polski polityk, były poseł na Sejm, publicysta i historyk, działacz opozycji, który był wielokrotnie aresztowany, spędził wiele lat w więzieniach PRL-u z powodów politycznych. Jest założycielem i przywódcą Konfederacji Polski Niepodległej, utworzonej 40 lat temu. W czerwcu 1989 roku kandydował z w Krakowie do mandatu nr.

200, który ostatecznie zdobył kandydat KO „Solidarność” Jan Maria Rokita.

Medal „Dziękujemy za wolność” posiada wielu działaczy KPN-u z Regionu Małopolski, wielu spośród nich widzę wśród gości obecnych na dzisiejszej uroczystości. Witam Was, przyjaciele najserdeczniej – zakończył Edward Nowak.

Już po uroczystości licznie przybyli działacze Krakowskiego KPN-u zorganizowali wspaniałe urodziny Leszkowi Moczulskiemu, który ukończył 89 lat, był tort i życzenia zdrowia. Leszkowi Moczulskiemu towarzyszyła żona Maja oraz córka z mężem Krzysztofem Królem.

I tura

Prezes Sieci Solidarności, przypomniał wszystkich wybranych do Sejmu i Senatu z listy Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”:

Z Krakowa:

Senat:

- ROMAN CIESIELSKI - prof. Politechniki Krakowskiej
- KRZYSZTOF KOZŁOWSKI – z-ca redaktora naczelnego Tygodnika Powszechnego

Sejm:

- MIECZYŚLAW GIL - hutnik-dziennikarz, były przew. KRH „Solidarność” w Hucie im. Lenina
- JÓZEFA HENNELOWA – z-ca red.naczelnego Tygodnika Powszechnego,
- EDWARD NOWAK - inż. hutnik, działacz samorz. prac. członek KRH „Solidarność”
- JAN MARIA ROKITA - prawnik, WiP, Komisja Interwencji i Praworządności „Solidarności”
- JERZY ZDRADA – prof., historyk UJ z Województwa Tarnowskiego:

Senat:

- STANISŁAW CHROBAK – rolnik z Pałecnicy k. Zakliczyna
- ANDRZEJ FENRYCH - mgr ekonomii, tarnowski nauczyciel

Sejm:

- KAROL KRASNODĘBSKI – działacz Duszpasterstwa ludzi Pracy
- JERZY ORZEŁ - działacz „Solidarności” w Hucie im. Lenina w Bochni
- JAN RUSZNICA – Działacz Solidarności w Stomilu w Dębicy, członek KPN

Z Województwa Nowosądeckiego:

Senat:

- ZOFIA KURATOWSKA - lekarz hematolog, przew. KK Koordynacyjnej Służby Zdrowia
- KRZYSZTOF PAWŁOWSKI - fizyk, były prezes KIK,
- JÓZEF JUNGIEWICZ - sadownik, członek Komisji Krajowej „Solidarności” w 1981 r.

- WŁADYSŁAW SKALSKI – inżynier, działacz „Solidarności” z Nowego Targu.
- STANISŁAW ŻUROWSKI - etnograf,

Zakopane

Troje krakowian kandydowało w innych okręgach wyb. z list komitetów obywatelskich:

- WŁODZIMIERZ MOKRY - kandydat do Sejmu z woj. Gorzowskiego (Choszczno)
- ANDRZEJ ROZMARYNOWICZ - kandydat do Senatu z woj. częstochowskiego
- TADEUSZ ZIELIŃSKI - kandydat do Senatu z woj. Sieradzkiego

- WŁADYSŁAW ŻABIŃSKI – członek ZSL popierany przez KO, członek MKO „S”
MEDALE „DZIĘKUJEMY ZA WOLNOŚĆ” XVIII EDYCJI, ZOSTAŁY PRYZYCNANE NASTĘPUJĄCYM OSOBOM:

- Andrzej Białaś** (ur. 26.07.1936) - prof. fizyk, b. Prezes PAU, czł. MKO „S”
Zbigniew Chłap (ur. 08.04.1928) – prof. lekarz, „S”, czł. MKO „S” - nieobecny
Marek Czerski (ur. 10.03.1948) – dziennikarz, anglista, z-ca szefa b. pras.-nieobecny
Leszek Dziech-Zieliński (ur. 28.03.1956) – działacz „Solidarności, DKO w Podgórzu
Leszek Dzierżanowski (ur. 08.09.1922) – odp. za finanse MKO „S”-nieobecny,
Jerzy Fedorowicz – (ur. 29.10.1947) aktor wspierający kampanię wyborczą
Witold Gadowski – (ur. 04.11.1964) dziennikarz, pisarz, członek NZS, czł. MKO, nieobecny,
Anna Grajcarek – (ur.16.09.1950) pielęgniarka, „Solidarność” sł. Zdrowia, Okrągły Stół, czł. MKO”S”.
 Przy wręczaniu medali towarzyszył, wybrany wówczas posłem prof. Jerzy Zdrada.

II tura

Rozpoczynając II turę, prezes Sieci przypomniał krótko osoby zaangażowane w kampanię wyborczą. Przede wszystkim Komitet Obywatelski „Solidarność”, ze Stefanem Jurczakiem, hutnikiem i zasłużonym opozycjonistą na czele. MKO liczył 157 osób. Szefem kampanii wyborczej był prezes krakowskiego Klubu Inteligencji Katolickiej Andrzej Potocki. Sztab wyborczy Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” mieścił się w lokalu KIK przy ul. Siennej 5, nazywany krakowskim „Smolnym”. Przy Siennej pracowali m.in. sekretarz KIK i szef biura organizacyjno-prawnego MKO „S” Tadeusz Skiba, kierujący licznymi napływającymi wolontariuszami Zdzisław Blok, odpowiedzialna za oprawę wizualną Maria Osterwa-Czekaj, a także m.in. Janusz Baster, Ryszard Kawęski, Andrzej Komorowski, Robert Reinfuss, Krzysztof Tor, Irena Ziemianin i Anna Majda. Sekretariat obsługiwali m.in.: Katarzyna Kolenda, Urszula Kossakowska-Kowalska, Piotr Kowalski i Aldona Pawelec. Zespół prawny tworzyli m.in.: Zygmunt Bidziński, Paweł Sarnecki, Krystyna Sieniawska, Wiesław Zabłocki, Andrzej Zoll.

Wśród osób, którym zamierzamy wręczyć Medale będzie 23 członków MKO „S”, wielu już je ma, z tytułu innych rodzajów swojej działalności.

Medale „Dziękujemy za wolność” XVIII

edycji, zostały przyznane następującym osobom:

- Magdalena Hejda** (ur.25.06.1956) – dziennikarka, biuro prasowe,
Janusz Jaworski (ur.08.01.1946) – dr. ek., nauczyciel AE, czł. MKO „S”,
Lech Jeziorny (14.03.1959) - przedsiębiorca, RMP, czł. MKO
Katarzyna Kolenda-Zaleska (ur.21.11.1963), dziennikarka, sztab wyb., wspierała kandydatów w z Nowej Huty, odbierał ojciec prof. Zygmunt Kolenda
Jakub Kosiniak (28.05.1961) - aktor, wsp. kampanii, studio wyb.
Andrzej Martynuska (31.10.1950) – sztab Śr. Manif., punkty wyb. – odbierała córka,
Jerzy Mikułowski Pomorski (03.01.1937) – prof. socjolog, AE, czł. MKO
Zdobysław Milewski (25.08.1956) – akcja wyb. Śr. teren
Janusz Orkisz (06.09.1934) – prof. mechaniki, PK, czł. MKO
Maria Osterwa-Czekaj (ur. 26.10.1942) – dziennikarka, kier. oprawa plast. - odbierała 12 letnia wnuczka Marysia.

Po dwóch turach wręczania medali, krótki mini recital muzyczny dał Leszek Wójtowicz – bard Solidarności a także osoba wielce aktywna podczas tamtej kampanii wyborczej, już wcześniej uhonorowany naszym Medalem.

III tura

Przed kolejną turą wręczania medali, prezes Sieci przypomniał, że kampanię „Solidarności” w Krakowie wsparli znani aktorzy: Anna Polony, Jerzy Radziwiłowicz, Jerzy Binczycki, Teresa Budzisz Krzyżanowska, Izabela Olszewska, Krzysztof Globisz, Tadeusz Huk, Jakub Kosiniak, Jerzy Federowicz, Jerzy Nowak, Jan Peszek i dyrektor Teatru Starego Stanisław Radwan. Organizowali min. koncerty muzyki i poezji, w kościele Św. Mikołaja, Mariackim, w Auli Collegium Novum. Występowali m.in. Andrzej Białko (organy) i zespół Fiori Musicali. Poeta Stefan de Bobisse nadsyłał swoje fraszki a rysunki satyryczne Andrzej Mleczko. Za oprawę wizualną kampanii odpowiedzialność wzięła Maria Osterwa-Czekaj, grafik i fotograf Jacek Stokłosa. Fotografie dla potrzeb MKO wykonywali także Ryszard Kornecki, Stanisław Markowski i Wojciech Rygulski, Mariusz Bembenek, Paweł Grawicz, Andrzej Stawiarski, Jacek Boroń. Miasto Wśród tłumów ochotników do pomocy chętni byli zarówno uczniowie, harcerze i studenci, jak i dorośli, a nawet seniorzy. Po skończonej robocie rzecznik prasowy MKO Adam Szostkiewicz stwierdził z zadowoleniem:

„Akcję plakatowania wygraliśmy zdecydowanie, to chyba widać”.

MEDALE „DZIĘKUJEMY ZA WOLNOŚĆ” XVIII EDYCJI, ZOSTAŁY PRYZYCNANE NASTĘPUJĄCYM OSOBOM:

- Papierz Zbigniew** (ur.29.09.1954) – arch., „S” Myślenice, MKO”S” – odbierała żona
Pilichowska Bogdana (30.06.1944) – dział. społ., wspierała kampanię wyborczą,
Rabsztyń Kazimierz (01.03.1942) – inż. rolnik, czł. NSZZ RI „S”, czł. MKO”S”,

- Radwan Stanisław** (20.03.1939) – aktor, dyr. T. Starego, czł. MKO”S”,
Radziwiłowicz Jerzy (08.09.1950), aktor wsp., studio wyborcze – odbierał syn Piotr
Sarnecki Paweł śp. (17.03.1939-28.11.2016) prof.UJ, czł. MKO”S” – odbierał syn Ksawery
Sienkiewicz Bartłomiej (29.07.1961) – NZS, czł. MKO”S”,
Skiba Tadeusz (ur. 11.11.1946) – sekr. MKO-”S”, spr. Org. – nie odebrał medalu*
Słaboń Wojciech (ur.10.08.1958) – drukarz podziemia, punkt inf. na Rynku,
Sowa Wiktor (24.08.1941) – inż. automatyk, b. wojewoda N.Śącz.,KO Podhala,

Podczas wręczania Medali w kolejnych turach towarzyszył zastępca prezydenta Krakowa, uhonorowany naszym medalem za działalność w harcerstwie niezależnym, kolega Bogusław Kośmider.

IV tura

Jeszcze inne istotne miejsce tamtych dni to lokal przy ul. Manifestu Lipcowego gdzie znalazł siedzibę punkt informacyjny dla okręgu wyborczego Kraków-Śródmieście, kierowany przez Tomasza Gąsowskiego, wspierany przez redaktora podziemnego „Czasu Krakowskiego” Jacka Stefańskiego, Teresę Dobrowolską, Grażynę Makiełło-Jarzę i Andrzeja Martynuskę. Dla Okręgu nr 49 punkt taki działał przy nowohuckiej parafii na osiedlu Szklane Domy 7, a kierował nim Zbigniew Ferczyk, a wspierali go m.in. Jacek Korbas, Adolf Tomsiański. Dla Okręgu nr 50 punkt mieścił się w parafii przy ul. Misjonarskiej 3, a jego szefem był prof. Zygmunt Kolenda z Akademii Górniczo-Hutniczej oraz w w Podgórzu, którym kierował Marek Cholewka. Później zaczęły powstawać mniejsze punkty informacyjne. Były też punkty uliczne: na Rynku Głównym, na Kleparzu, w Polfie, w Nafcie przy ul. Lubicz. Pod koniec maja naliczono 28 takich punktów informacyjnych. W każdym pracowało po kilka osób.

Bardzo ważną lokalizacją dla krakowskiej kampanii wyborczej był Hotel Polonia gdzie mieściło się centrum prasowe kierowane przez Macieja Szumowskiego, a pomagało mu doborowe grono krakowskich dziennikarzy prasowych i telewizyjnych, wśród nich zaś Artur Janicki, Marek Czerski, Tadeusz Pikulicki, Jerzy Surdykowski, Ola Zieleniewski, Jan Ciesielski, Helena Lazar, Joanna Filipowicz, Magdalena Hejda, Elżbieta Piwowarska, Daniel Szafruga, Ewa Baran, Maria Przełomieć, Jerzy Skoczylas. Redaktorem naczelnym „Głosu Wyborczego „Solidarność” był Jerzy Surdykowski, a poszczególne numery opracowywali, m.in.: Roman Graczyk, Stanisław M.Jankowski, Mieczysław Kasprzak, Janusz R. Kowalczyk, Maciej Kozłowski, Andrzej Lisowski, Jerzy Lehman, Zbigniew Ringer, Tadeusz Robak, Jan Rogóż, Bogdan Rogatko, Andrzej Romanowski, Jerzy Sadecki, Jacek Stokłosa, Jacek Stwora, Adam Szostkiewicz, Maciej Szumowski, Dorota Terakowska i drukarze z Praso-wych Zakładów Graficznych. Tłumy ustawiały się po kolejny numer wydawanego przez Komitet

pisma „Karta'89”: redaktor odpowiedzialny Tadeusz Pikulicki. sekr. redakcji Helena Lazar i Maria Przelomiec, Ewa Baran, Daniel Szafruga, Stanisław Misiak, Dasza Abrahamowicz. Wypowiadali się w tym szybkim biuletynie : Kornel Filipowicz, Leszek Elektorowicz, Henryk i Jacek Woźniakowscy, ks. Józef Tischner, Anna Polony, Jacek Kuroń, Stanisław Rodziński, Jerzy Radziwiłowicz, profesorowie : Zbigniew Chłap, Andrzej Szczeklik, Andrzej Zoll, członkowie MKO „S”.

MEDALE „DZIĘKUJEMY ZA WOLNOŚĆ” XVIII EDYCJI, ZOSTAŁY PRYZNANE NASTĘPUJĄCYM OSOBOM:

Stefański Jacek (ur.24.07.1953) – DKO Śr., nieobecny,

Stróżewski Władysław (ur. 08.06.1933) prof. fil. UJ, czł. MKO”S” – odbierał wnuk

Szostkiewicz Adam (ur. 22.06.1952) – publicysta, S, intern., rzecznik pras. MKO”S”

Ułasiński Cezary (ur.21.08.1953) – doradztwo strat., NZS, praca teren.

Uryga Zenon (ur. 4.10.1934) – prof. WSP, dydaktyk, K. Program. MKO”S”,

Zasada Florian (ur. 15.10.1952, zm.23.01.2018) „S Huty Lenina, MKO”S”, odbierał syn,

Zoll Andrzej (ur. 27.05.1942) – prof. prawa UJ, MKO, v-ce PKW

Zych Michał (16.04.1954) antykwariusz, telewizja wyborcza

Żabiński Władysław (ur. 27.06.1942) rolnik, poseł ZSL, NSZZ RI, czł. MKO”S” – nieobec-

ny,

Jurczak Stefan śp. (ur. 15.11.1938, zm. 2.06.2012) Przew. MKO, Przedst. KO przy L. Wałęsie. Ten Medal został już dawno przyznany, odbierały go wnuczki Michasia i Antosia z synem Dominiakiem

Goście oklaski ponad dwustu osób obecnych na uroczystościach towarzyszyły poszczególnym grupom osób odbierających Medale.

Podczas naszej uroczystości spotkała nas jeszcze jedna uroczystość. Prezes Zarządu Stowarzyszenia „Moja Nowa Huta” wręczył Medale „70 lat Nowej Huty” dla Edwarda E. Nowaka, Jana Ciesielskiego, Macieja Macha. Ponadto Medale za wkład w rozwój Nowej Huty otrzymali : Mieczysław Gil, Stanisław Handzlik, Zbigniew Ferczyk i Józefa Parzelska.

Uroczystość zamykał znakomity koncert Kwartetu ProForma, który wykonał otwory Jacka Kaczmarskiego, Przemysława Gintrowskiego, Kazika Staszewskiego i swoje własne, w składzie: Przemysław Lembicz – śpiew i gitara (co za głosy i dykcja), Piotr Lembicz – gitary, mandolina, Wojciech Strzelecki – gitara basowa, śpiew, Marek Wawrzyniak – perkusja, Marcin Żmuda instrumenty klawiszowe. Mury zespół zaśpiewał z towarzyszeniem chóru utworzonego z ludzi Solidarności i dyrektora NCK. Publiczność była tak zachwycona występem, że na bis zespół wykonał kilka utworów. Całą uroczystość prowadził Jakub Kosiniak.

Po koncercie zaczęło się „Spotkanie Ludzie

4 czerwca” na które zaprosiliśmy także przybyłą publiczność. Warto także podkreślić doskonałą zorganizowaną uroczystość, pod względem technicznym i organizacyjnym, piękną scenografię, wokół ustawione plansze przypominające wybory 1989 roku, oraz smaczne jedzenie i napitki. Szef Sieci Solidarności złożył podziękowanie dyrektorowi NCK Zbigniewowi Grzybowi, Pani Marii Grochot i wszystkim pracownikom zaangażowanym w uroczystość.

*Na zakończenie chcę przeprosić kolegę Tadeusza Skibę, za poważne nieporozumienie. Prawdopodobnie wskutek mojego przeoczenia, nie zaprosiłem na scenę do odebrania Medalu „Dziękujemy za wolność” kolegę Tadeusza Skibę, sekretarza Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”. Nie zwrócono mi na to uwagi. Gdy po uroczystości podszedł Tadeusz z dwoma przybyłymi wraz z nim córkami było już za późno. W tej sytuacji pozostało jedynie prosić Tadeusza Skibę o wybaczenie i poprosić Go aby zechciał przybyć 31 sierpnia br. na kolejną uroczystość, bowiem nie chciałem mu przekazywać medalu niejako pokątnie, tym bardziej z powodu mojego błędu.

Edward E. Nowak
Stowarzyszenie Sieć Solidarności

W OGNIU WALKI- PODGÓRZE, 4 CZERWCA

Marek Cholewka

Podpisane w kwietniu 1989 r. porozumienie kończące negocjacje okrągłego stołu prowadzone przez przedstawicieli władz PRL oraz działaczy opozycji z udziałem przedstawicieli Kościoła uwzględniało m.in. przeprowadzenie częściowo wolnych wyborów do Sejmu oraz w pełni wolnych wyborów do nowoutworzonego Senatu. Dawało zatem opozycji demokratycznej możliwość wyboru 35 % mandatów poselskich tj. 161 posłów a do Senatu 100% tj. 100 senatorów. Umożliwiało to umieszczenie 261 przedstawicieli opozycji w Zgromadzeniu Narodowym. Data wyborów ustalona została na dzień 4 czerwca 1989 r. W celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów po stronie opozycyjnej powołany został na szczeblu ogólnokrajowym Komitet Obywatelski przy Lechu Wałęsie a na szczeblach regionalnych utworzone zostały regionalne komitety obywatelskie i powstał ruch komitetów obywatelskich.

W Małopolsce takim regionalnym komitetem obywatelskim stał się Małopolski Komitet Obywatelski „Solidarność”. Celem przygoto-

wania i przeprowadzenia wyborów okrągło stolowych na terenie Krakowa i sąsiednich gmin powołano 4 dzielnicowe sztaby wyborcze: Krowdrza, Śródmieście, Nowa Huta, Podgórze. Z ramienia Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, jako jego członek oraz osoba zaangażowana w działalność opozycyjną w Podgórzu, zostałem wyznaczony do zorganizowania i przeprowadzenia wyborów na terenie Podgórza (lewobrzeżnego Krakowa) oraz sąsiednich gmin: Mogilany, Sułkowice i Skawina. Terytorialnie obejmowaliśmy największy rejon Krakowa i okolic. Sztab wyborczy oraz jego zaplecze identyfikujący się z utworzonym Komitetem Obywatelskim „Solidarność” Kraków - Podgórze, którego byłem przewodniczącym, wyłoniony został przede wszystkim spośród osób związanych z duszpasterstwami i opozycją antykomunistyczną końca lat 70 — tych oraz działającym intensywnie od momentu ogłoszenia stanu wojennego środowiskiem ośrodka Kamieniołom im. Jana Pawła II przy kościele Św. Józefa w Krakowie Podgórzu a także osób aktywnych w innych kościołach Podgórza i są-

siednich gmin. Dla większości osób stanowiło to kontynuację zaangażowania w duchu nauczania społecznego Kościoła, nauczania Papieża Polaka Jana Pawła II i Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego a także zaangażowania w apostołstwo świeckich. Z początkiem roku 1989 środowisko to zaczęło się poszerzać o osoby pragnące włączyć się w demokratyczną

Kazimierz Barczyk, Maria Szatkowska, Anna Jadowska Barczyk, Marek Cholewka

działalność polityczną o charakterze chadeckim. Działalność ta nie byłaby możliwa bez wielkiego wsparcia Kościoła i wspaniałych duszpasterzy. Ostoję dla Krakowa stanowił naznaczony przez Polskiego Papieża, uprzednio Metropolity Krakowskiego jako jego następcę na Stolicy św. Stanisława Kard. Franciszek Macharski, z którym mieliśmy bardzo bliską i intensywną współpracę. W Podgórzu wielkie zasługi należą przede wszystkim do wybitnego duszpasterza i patrioty

Ks. Proboszcza parafii sw. Józefa, obecnie Ks. Infulata Franciszka Kołacza a także do młodego wówczas wikariusza śp. Ks. Mariana Koprowskiego. Ks. F. Kołacz użył lokali plebanii sw. Józefa a Ks. M. Koprowski nawet swojego mieszkania. Z Ks. F. Kołaczem za kierownicą, słynną żółtą syrenką przemierzaliśmy setki kilometrów w sprawach organizacyjnych, w tym także na spotkania z kadrą organizacyjną wyborów przygotowane przez miejscowych księży proboszczów w gminach Mogilany, Sułkowice, Skawina czy parafiach Podgórze. Często jechał z nami prawnik np. mec. Szczypiński.

Biuro wyborcze wraz z punktem dystrybucji materiałów informacyjnych mieściło się na parterze plebanii, centrum wyborcze z systemem komputerowym w jadalni na piętrze, sztab i sprawy organizacyjne w mieszkaniu Ks. M. Koprowskiego. Mieliśmy świadomość, że byliśmy pod stałą troskliwą opieką „odpowiednich służb”, która trwała już od dawna. Gdy na przykład wystąpiliśmy o przydział linii telefonicznej, na co w tamtych czasach niejednokrotnie należało czekać i 20 lat, otrzymaliśmy ją w kilka dni. Przy czym, jak wspomina Paweł Kurek, który nadzorował jego instalację w naszym biurze, pracownicy telekomunikacji poinformowali go w zaufaniu, że linia ta jest podłączona do centrali służb specjalnych (SB ?) w okolicach Rżąki. Zatem musieliśmy także bardzo uważać na rozmowy prowadzone przez telefon. Nie dokumentowaliśmy też zbytnio naszej pracy, ograniczaliśmy fotografowanie czy nagrywanie.

Marek Cholewka, Kazimierz Barczyk, ?, Maria Szatkowska, ?,?, Irena Liszko, Paweł Kurek, Tadeusz Kurek

wy prowadzone przez telefon. Nie dokumentowaliśmy też zbytnio naszej pracy, ograniczaliśmy fotografowanie czy nagrywanie.

Po wyłonieniu kandydatów do Sejmu i Senatu na szczeblu Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” przystąpiliśmy do ich prezentacji i promowania na naszym terenie. Na powierzonym nam terenie kandydatami niezależnymi do Sejmu byli red. Józefa Hennelewa oraz Jan Maria Rokita a do Senatu red. Krzysztof Kozłowski i prof. Roman Ciesielski. Prowadziliśmy kolportaż otrzymanych materiałów, drukowaliśmy własne ulotki, plakaty, znaczki, naklejki, etc. Moim osobistym zadaniem było organizowanie i kierowanie akcją wyborczą na terenie Podgórze oraz ww. sąsiednich gmin a także udział w pracach koordynacyjnych na szczeblu regionalnym Małopolski. Zadaniem sztabu i rzeszy współpracowników było m.in. wyłonienie i umieszczenie odpowiednich osób jako członków, przewodniczących czy wiceprzewodniczących obwodowych komisji wyborczych a także w każdej komisji naszych mężów zaufa-

nia. Nasza działalność dotyczyła około 140 (103 Kraków, 6 – Mogilany, 7 - Sułkowice, 21 Skawina) obwodowych komisji wyborczych w Podgórze, Mogilanach, Sułkowicach, Skawinie. To największy zakres. Celem sprawnej organizacji utworzyliśmy 6 podokręgów w Podgórze i 3 w gminach. Każdy otrzymał swego koordynatora. Byli nimi P1: Stare Podgórze i okolice – Paweł Kurek (duszpasterstwo św. Józefa), P2: Stary i Nowy Bieżanów, Nowy Prokocim – Bogumiła Wcisło (duszpasterstwo

Sekretariat
 Maria Szatkowska, Marek Cholewka

Stary Bieżanów, ks. Adolf Chojnacki), P3: Kozłówek, Kurdwanów, Wola Duchacka, Stary Prokocim, - Henryk Holfeier (duszp. par. MB Dobrej Rady), P4: Kosocice, Swoszowice, Rajsko, Soboniewice, Wróblowice – NN + Paweł Kurek, P5: Borek Fałęcki, Sidzina, Kobierzyn, Opatkowice, Łagiewniki – Aleksandra Salwa, P6: Dębники, Skotniki, Tynec, Ruczaj Zaborze, Kostrze, Pychowice Jerzy Grela (duszp. Dębniki), Mogilany – Marek Sikora, Sułkowice – Adam Gumularz, Stanisław Kufrej, Skawina – Anna Gniadek, Henryk Siwek. W przeprowadzenie wyborów na naszym terenie należało zaangażować niemal 1000 osób.

4 czerwca 1989 r. w każdej obwodowej komisji wyborczej po przeprowadzeniu głosowania i przeliczeniu głosów nasi członkowie komisji wykonali kopię protokołu. Zawożąc oryginał protokołu do państwowej komisji wyborczej, która mieściła się w budynku dawnego Urzędu Dzielnicowego Podgórze przy Rynku Podgórskim 1, kopię protokołu dostarczyli do naszego sztabu znajdującego się nieopodal tj. na plebani parafii Św. Józefa przy ul. Zamoyńskiego 2, gdzie w odpowiednim programie komputerowym dokonywaliśmy ich zliczenia. Ponieważ nasze siedziby znajdowały się w niewielkiej odległości utrzymywaliśmy kontakty. Należy zaznaczyć, że

Irena Liszko, Kazimierz Barczyk, ,? ? Ks. Marian Koprowski, ?, Paweł Kurek, Marek Cholewka, Maria Szatkowska, Anna Jadowska Barczyk, Tadeusz Kurek

zarówno wypożyczenie komputerów jak i opracowanie odpowiedniego programu oraz obsługa komputerów w czasie wyborów to wielka zasługa pracowników Zakładu Elektronicznej Techniki Obliczeniowej. Z uwagi na nasz elektroniczny system wcześniej niż w państwowej komisji wyborczej mieliśmy ostateczne wyniki głosowania. Nie odnotowaliśmy żadnego poważniejszego incydentu poza jednym. Podczas liczenia głosów odwiedziłem siedzibę państwowej komisji wyborczej i tam na korytarzu usłyszałem podniesione głosy, mówiące że jeżeli wyniki nie będą odpowiednie to samochód stojący pod budynkiem dowiezie odpowiednie protokoły. Natychmiast zwołałem grupę doradców (pamiętam że wśród nich był aktor Jerzy Radziwiłłowicz) i na klatce schodowej jednej z kamienic w Rynku Podgórskim naradzaliśmy się jak postąpić w tej sytuacji. Ustaliliśmy, że poczekamy na ostateczne oficjalne wyniki wyborów i porównamy je z naszymi wynikami. Powiedziałem wówczas, że byłem w ogniu walki i pod takim tytułem sytuację tą opisała red. Jagienka Wilczak w „Polityce”.

Wybory ostatecznie przebiegły zgodnie w naszym oczekiwaniach. Zrobiliśmy pierwszy krok w stronę wolności Polski, jej demokratyzacji. Wysilek setek osób nie poszedł na marne. To pełni poświęcenia członkowie komisji wyborczych, mężowie zaufania, prawnicy (Kazimierz Barczyk, Magdalena i Aleksander Herzog, Krystyna

Centrum obliczeniowe
 Marek Cholewka, Paweł Kurek

Sieniawska, Stanisław Reizer, mec. Szczypiński), kurierzy, drukarze, kolporterzy, plakaciarze, pracownicy biura wyborczego, sztabu wyborczego, sekretariatu (np. Jadwiga Bartyzel, Maria Szatkowska, Irena Liszko, Janina Morstin, Barbara Kuczyńska). W sprawy tzw. wizualne bardzo była zaangażowana Anna Jadowska-Barczyk. Szczególnie w sprawy organizacyjne i kontakty zaangażowany był Leszek Zieliński. Wybory wyzwołyły szczerzy, entuzjastyczny, masowy, patriotyczny ruch przepełniony pragnieniem wolności. Następnym wyborem na terenie objętym naszą działalnością było pozostanie bardzo aktywnego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” Podgórze, utworzenie w nim 12 komisji programowych, zorganizowanie 24 osiedlowych komitetów obywatelskich. W dalszej perspektywie nastąpiło zorganizowanie i udział w wyborach samorządowych 27.05.1990 r. Do Rady Miasta Krakowa I kadencji wybranych zostało 20 radnych – kandydatów Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” Podgórze. Kazimierz Barczyk został wybrany przewodniczącym RMK, Marek Cholewka przewodniczącym komisji polityki

społecznej RMK, Leszek Zieliński dyrektorem biura RMK. W ruch komitetów obywatelskich na terenie Podgórza, Mogilan, Sułkowic, Skawiny zaangażowanych było ponad 500 osób.

Podgórze prawobrzeżna część Krakowa, zawsze wyróżniała się patriotycznym zaangażowaniem osób z nim związanych. Działały duszpasterstwa o charakterze patriotycznym i środowiska opozycji antykomunistycznej.

Zaznaczyło się to szczególnie już nazajutrz po wprowadzeniu stanu wojennego, gdy zakładowe komisje NSZZ Solidarność „zeszły do podziemia” i spotkały się w Kamieniołomie im. Jana Pawła II, a następnie aktywnie działały umacniając się duchowo na zakładowych Mszach Świętych 13 każdego miesiąca, tworząc z czasem ZAŚ – Zespół Apostolstwa Świeckich, tj. duszpasterstwo ludzi pracy Podgórza przemysłowej

dzielnicy Krakowa. Na uwagę zasługują także liczne duszpasterstwa świeckich, które powstały następnie przy innych kościołach.

Wybory 4.06.1989 r. a także wybory samorządowe 1990 r. były pewnym zwieńczeniem niemal 10 letniej działalności tych osób. Wymaga to szczególnego omówienia oraz docenienia i będzie stanowiło kontynuację niniejszych wspomnień.

Marek Cholewka, 2019 r.

MAŁOPOLSKI KOMITET OBYWATELSKI

W dniu 10 kwietnia 1989 r. ukonstytuował się Małopolski Komitet Obywatelski „Solidarność”, złożony z przedstawicieli środowisk niezależnych, zaproszonych przez przewodniczącego RKS „Małopolska”, Stefana Jurczaka.

Komitet podporządkował się Komitetowi Obywatelskiemu „Solidarność” przy Lechu Wałęsie, gdyż z jego inicjatywy był utworzony.

Podstawowym celem Komitetu była koordynacja działań strony opozycyjno-solidarnościowej w nadchodzących wyborach do Sejmu i Senatu, wyznaczonych na 4 czerwca 1989 roku.

MKO objął także działalność komitetów w Tarnowie i w Nowym Sączu.

Przewodniczącym MKO został Stefan Jurczak, a jego zastępcą Tadeusz Piekarz, sprawy organizacyjne - Tadeusz Skiba, Informacja- Maciej Szumowski, finanse - prof. Roman Domaśzewicz, program – prof. Andrzej Zoll (powołany do PKW), a później Zenon Uryga. Komisja Rewizyjna - przewodniczący Jerzy Uczkiewicz. Komitetem Obywatelskim w Nowym Sączu kierował Andrzej Szkaradek, w Tarnowie Antoni Bahr.

Szefem Kampanii Wyborczej wybrano Andrzeja Potockiego. Główne punkty gdzie prowadzone były prace organizacyjno-prawne zlokalizowano: 1) w KIK przy ul. Siennej, zwany żartobliwie „Smolnym” 2) dla Śródmieścia - przy ul. Manifestu Lipcowego 13 na II piętrze, gdzie kierował Tomasz Gąsowski 3); dla Podgórza, w kościele św. Józefa („Kamieniołom”), gdzie działał Marek Cholewka i 4) dla Krowodrzy w kościele OO. Misjonarzy przy ul. Dzierżyńskiego, którym kierował prof. Zygmunt Kolenka, 5); dla Nowej Huty w kościele parafii na os. Szklane Domy w Nowej Hucie gdzie rej. wodził Zbigniew Ferczyk. Potem powstały także jeszcze inne punkty informacyjne, było ich 28. Prawnicy MKO: Zygmunt Bidziński, Paweł Sarnecki, Krystyna Sieniawska, Wiesław Zabłocki, Andrzej Zoll. Wolontariuszy gromadził i mobilizował Zdzisław Blok.

Rzecznikiem prasowym MKO został Adam Szostkiewicz, a w hotelu Polonia mieścił się sztab Macieja Szumowskiego wspierany przez

Tadeusza Pikulickiego, Helenę Lazar, Artura Janickiego, Jana Ciesielskiego, Daniela Szafruga, Marię Przelomiec, Jerzego Skoczylasa, Aleksandrę Zieleniewską i zespół Marka Czerskiego z Magdą Heyda, Joanną Filipowicz i Ewą Baran. Jerzy Surdykowski zajął się przygotowaniem gazety wyborczej regionu Małopolski, zaś Maria Osterwa Czekaj sprawami promocji, wspaniałą plakat wyborczy wymyślił Jacek M. Stokłosa.

Wspierali MKO artyści, np. Jerzy Radziwiłowicz, Anna Polony, Jerzy Bińczycki.

Małopolski Komitet Obywatelski, dokonał wyboru kandydatów na posłów i senatorów.

Nie wchodząc w szczegóły wyborów ostatecznie kandydatami na senatorów zostali:

Roman Ciesielski i Krzysztof Kozłowski, w województwie miejskim krakowskim,

Stanisław Chrobak i Andrzej Fenrych z tarnowskiego.

Mieczysław Gil, Edward Nowak, Józefa Hencelna, Jan M. Rokita, Jerzy Zdrada z woj. krakowskiego,

Karol Krasnodębski, Jerzy Orzeł, Jan Rusznica, Władysław Żabiński (z listy ZZSL popierany przez Solidarność) z tarnowskiego

Andrzej Rozmarynowicz, Tadeusz Zieliński, Michał Caputa, Andrzej Sikora, Zbigniew Dreła, Włodzimierz Mokry.

2. Zofia Kuratowska i Krzysztof Pawłowski w nowosądeckim,

Kandydatami na posłów zostali:

5. Józef Jungiewicz, Władysław Skalski, Stanisław Żurowski z nowosądeckiego

Ponadto z Krakowem i Małopolską związani byli, wybrani z listy Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w innych okręgach wyborczych:

Małopolski Komitet Obywatelski liczył 157 osób i odbył 6 posiedzeń. Ostatnie odbyło się 29 października 1989 roku. W komitetach obywatelskich aktywnie działały tysiące ludzi. Posiadamy listę ponad dwóch tysięcy osób. Jedni praco-

wali w komisjach wyborczych, inni plakatowali, drukowali, jeszcze inni zbierali pieniądze, pisali artykuły, wydawali gazetki. Każdy pomagał jak potrafił. Kandydaci na posłów i senatorów dwójli się i troili, odbywając niezliczoną ilość spotkań wyborczych, udzielając wywiadów, biorąc udział w pracach programowych, ja np. odbyłem w ciągu miesiąca 100 spotkań wyborczych.

Wszyscy kandydaci MKO uzyskali miążdzące poparcie, a Mieczysław Gil osiągnął największe poparcie w kraju.

Zanim rozpoczął się „Okrągły Stół”.

W naszym regionie, w dniu 29 marca 1989 roku, powołany został tzw. „Zespół Inicjujący Małopolskiego Komitetu Obywatelskiego”.

Upoważnienie do jego powołania, w imieniu Przewodniczącego NSZZ „Solidarność” Lecha Wałęsy, miał kolega Stefan Jurczak, przewodniczący Regionalnego Komitetu Solidarności (RKS).

W skład Zespołu weszli przedstawiciele: RKS (10 osób - Zbigniew Chłap, Mieczysław Gil, Stefan Jurczak, Janusz Lupa, Andrzej Olejnik, Tadeusz Piekarz, Jan Rokita, Jerzy Uczkiewicz, Jerzy Zdrada i Stanisław Zięba, Tygodnika Powszechnego (2 osoby - Krzysztof Kozłowski, Jerzy Turowicz) oraz Klubu Inteligencji Katolickiej (2 osoby - Janusz Jaworski, Andrzej Potocki)

STOWARZYSZENIE SIĘ SOLIDARNOŚCI

Biuro : 31-139 Kraków, ul. Łobzowska 57/108/pok. 2

Biuletyn Informacyjny, strona internetowa www.sss.net.pl oraz na facebook'u.

Redakcja: Edward E. Nowak (redaktor), Jacek Boroń, Adam Gliksman, Andrzej Łaptaś, Maciej Mach, Jacek M. Stokłosa (zdjęcia).